Nationaal Park Dwingelderveld | Nationaal Park Drents-Friese Wold | Holtingerveld

Algemeen Bestuur waterschap Drents-Overijsselse Delta
Gemeenteraad van de gemeenten Westerveld, De Wolden, Midden-Drenthe, Ooststellingwerf
Provinciale Staten van Drenthe en Fryslân
Directie Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Het Drentse Landschap,
Het bestuur van LTO Noord, Recreatieschap Drenthe, De Maatschappij van Weldadigheid, Federatie Drents Particulier Grondbezit, Recron

Assen,	Referentie	Onderwerp:
3 juli 2018	RLDFG1807	Jaarverslag 2017 Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bied ik u het jaarverslag 2017 voor het Regionaal Landschap Drents-Friese grensstreek aan. Het Regionaal Landschap omvat Nationaal Park Drents-Friese Wold, Nationaal Park Dwingelderveld en Oerlandschap Holtingerveld. Het jaarverslag 2017 is door de Stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek geaccordeerd in de vergadering van 18 juni 2018.

Het jaarverslag is te vinden op onze website
https://www.provincie.drenthe.nl/publish/pages/115548/jaarverslag_rl_2017.pdf

U leest over de voortgang in de projecten, ter versterking van de natuurwaarden. We maken melding van de intensieve contacten met alle betrokkenen om zo het draagvlak voor de ontwikkeling van de natuurgebieden te behouden en te versterken.

Ik bedank iedereen voor zijn/ haar bijdrage aan de ontwikkeling van onze Nationale parken en het tussengelegen gebied. Samen komen we verder

Hoogachtend,

H. van Hooft
Voorzitter Stuurgroep Regionaal landschap Drents-Friese Grensstreek

SECRETARIAAT
Provinciehuis Drenthe
Westerbrink 1, Assen
Postbus 122
9400 AC Assen
T (0592) 36 57 26
E drents-friese-wold@drenthe.nl
I www.nationaalpark-drents-friese-wold.nl

Nationaal Park Drents-Friese Wold, Nationaal Park Dwingelderveld en Oerlandschap Holtingerveld

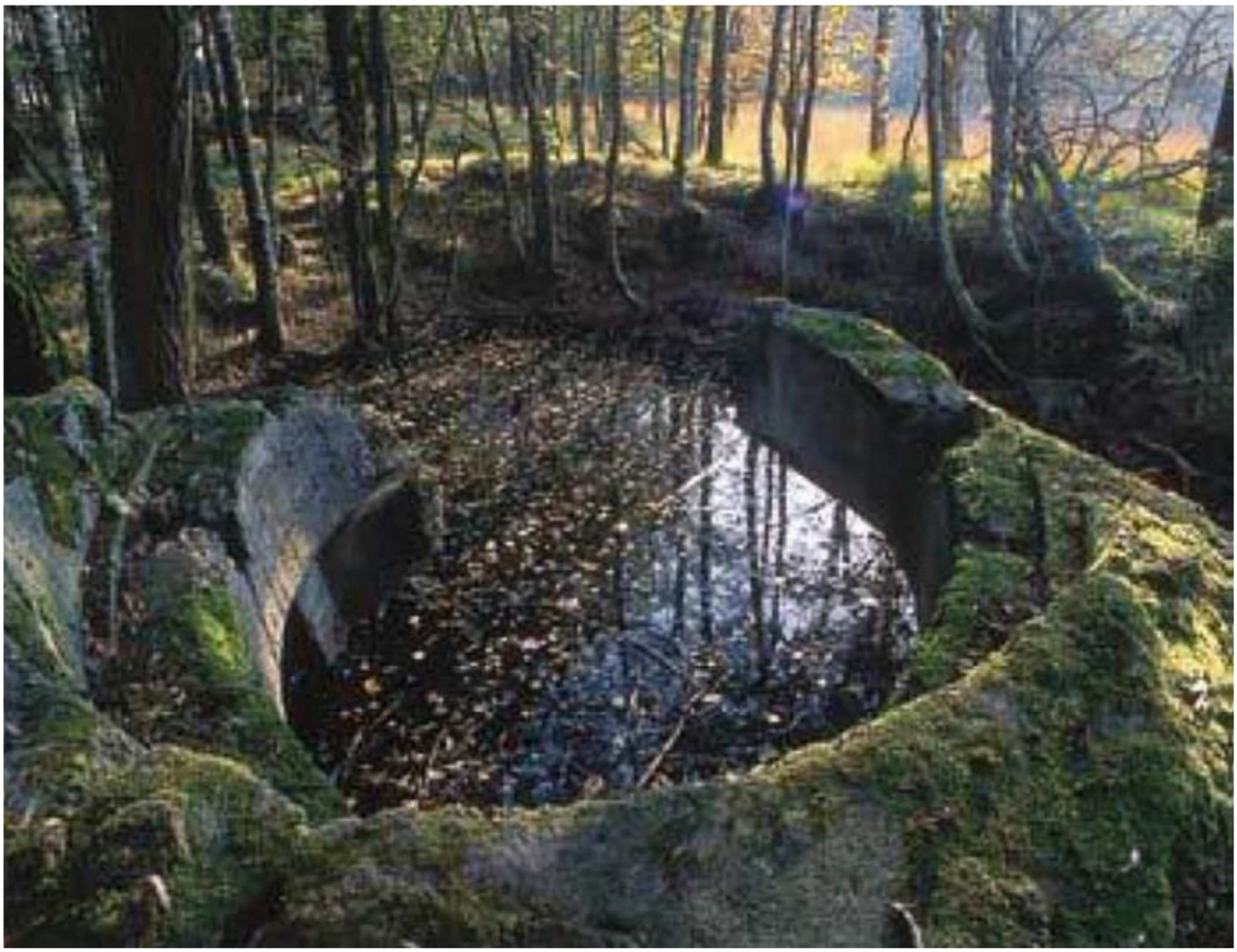

Mei 2018
Tekst: Secretariaat Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek
Fotografie: IVN en Nationaal Park, Holtingerveld: .

Nationaal Park Dwingelderveld

Nationaal Park Drents-Friese Wold

Holtingerveld

Inhoudsopgave

	5
Voorwoord	5
Stuurgroep Regionaal Landschap	7
Nationale en internationale Samenwerking	9
Nationale Parken programma ministerie EZ	9
Europese Samenwerking via Europarc Federation	9
Communicatie en Educatie	11
Werkgroep Communicatie & Educatie	11
Onderwijs	12
Gastheren	12
Jeugd	13
Ontwikkelagenda	15
Dorp als poort	15
Bezoeker centraal	15
Landbouw als ambassadeur	15
Robuuste natuur	15
Ondernemers	16
Bijlagen	17
Bestedingenplan 2017	18
Rekening 2017	19
Samenstelling Stuurgroep en werkgroepen eind 2017	20
Nieuwsberichten websites Nationale Parken Zuidwest Drenthe 2017	22

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2017 van de Stuurgroep Regionaal Landschap Drents–Friese grenstreek. Het was een jaar, waarin opnieuw veel mensen hebben genoten van de mooie en afwisselende natuur en de cultuurlandschappen in Zuidwest-Drenthe. Velen genieten individueel, anderen in groepen, al of niet met sportieve of culturele elementen.

Door terreineigenaren, betrokken vrijwilligers en organisaties als IVN zijn veel activiteiten georganiseerd. Veel mensen nemen daaraan deel.
De stuurgroep dankt al die vrijwilligers en hen die professioneel zijn betrokken voor hun inzet. Met name wil ik wijzen op de op jeugd gerichte projecten. We zijn daarom ook blij met de actieve Junior Rangers in en uit ons gebied.

Opnieuw hebben een aantal bedrijven de cursus gastheerschap gevolgd. Zij versterken daarmee de kwaliteit van de dienstverlening aan toeristen en recreanten. Datzelfde doel heeft de workshop Hospitality, die in maart werd gehouden.

De discussie over introductie van edelherten konden we niet tot een goed einde brengen. Eigenlijk ziet iedereen de meerwaarde voor natuur en bezoeker van het Drents-Friese Wold. Het vinden van de juiste voorwaarden bleek voorshands nog een te complex vraagstuk.

In de ontwikkelagenda staat de bezoeker aan onze parken centraal. De bezoekerscentra en informatiepunten zijn belangrijke startpunten voor een bezoek. We zijn overleg gestart om te bezien of we nog beter op de wensen van de huidige en toekomstige bezoekers kunnen inspelen. Een van de onderwerpen is de onderlinge verwijzing naar elkaar en dus ook naar de andere mooie gebieden en cultuurhistorie van het regionaal landschap.

We nemen actief deel aan het landelijk versterkingsprogramma voor de Nationale Parken. Dat is onder meer gericht op vergroting van bekendheid en aantrekkelijkheid voor bezoekers uit binnen- en buitenland. In het kader daarvan is een aanzet gemaakt met de ontwikkeling van een merkstrategie. Uiteraard wordt deze afgestemd met het voor geheel Drenthe lopende project.

Met het jaarverslag schrijven we geschiedenis. Het is daarom een basis om vol vertrouwen door te werken.

Henk van Hooft,
Voorzitter Stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek

Stuurgroep Regionaal Landschap

De Stuurgroep Regionaal landschap Drents-Friese Grensstreek heeft als kerngebied twee Nationale Parken en het Holtingerveld, inclusief het tussenliggende gebied in de grensstreek van Drenthe en Fryslân. Gedeputeerde staten van Drenthe hebben de Stuurgroep ingesteld (leden 4 gemeenten, 2 provincies, waterschap, Recreatieschap, Recron, 5 terrein beherende organisaties en LTO) en een opdracht meegegeven. De Stuurgroep Regionaal Landschap draagt zorg voor:

1. Het beheren en ontwikkelen van de drie kerngebieden op basis van bestaande beheer- en inrichtingsplannen
2. Het recreatief toegankelijk en beleefbaar houden van het hele gebied voor bezoekers ten behoeve van recreatie, educatie en culturele doeleinden
3. Het in synergie ontwikkelen van het omliggende en tussengebied in wisselwerking met de natuurgebieden op basis van bestaande (gemeentelijke) plannen en structuurvisies
4. Het genereren van voldoende financiële middelen om voornoemde doelen te realiseren

De Stuurgroep heeft in 2017 vier vergaderingen gehad. In februari en april was het belangrijkste bespreekpunt de Soorteneffect Rapportage (SER) herten (herintroductie) in het Drents-Friese Wold. Na rijp beraad kwam de stuurgroep in juni tot de conclusie dat de tijd nog niet rijp is voor herintroductie. Uit de SER blijkt dat er naast ecologische voordelen ook duidelijk voordelen voor de recreatiesector en de beleving zijn. Echter de risico's (en mogelijke lasten) drukken op de landbouwsector. Er was met name bij deze sector onvoldoende vertrouwen dat ook voor de lange termijn baten en lasten eerlijk verdeeld kunnen worden. In november 2017 zijn bilaterale gespreken op verzoek van provinciale staten van Drenthe door de voorzitter weer opgepakt. De stuurgroep heeft gevraagd hier grote zorgvuldigheid in te betrachten.

Vanuit de stuurgroep hebben met name voorzitter en secretaris actief inzet gepleegd op het landelijk programma Nationale Parken naar een nieuwe standaard. Belangrijkste inzet is om te zorgen dat de standaard een positieve beweging voor Nationale Parken in gang zet die ook (financieel) meerwaarde voor de regio oplevert en geen checklist wordt voor beoordeling.

Nationale en internationale Samenwerking

Nationale Parken programma ministerie EZ

Na een amendement op de begroting van het ministerie van Economische zaken eind 2014, is in 2015 een nationaal programma gestart om de Nationale Parken van Nederland tot een sterker merk te maken. Het was een driejarig programma dat eind 2017 is afgerond met een concept-standaard voor Nationale Parken nieuwe stijl. Het vaststellen van de standaard en het invoeren van deze ambitie is neergelegd bij een Programmabureau Nationale Parken dat door het ministerie van LNV (opvolger van EZ) is ondergebracht bij Staatsbosbeheer. Daarvoor is eerst ondersteuning en budget geregeld voor 5 jaar. De Stuurgroep Regionaal Landschap heeft de ambitie om toe te groeien naar de nieuwe standaard. Eind 2017 is besloten het traject voor merkidentiteit in te gaan met Business Openers. Dat wordt in 2018 uitgevoerd. De Ontwikkelagenda zoals in 2016 vastgesteld vormt nog steeds de basis voor de gezamenlijke ambitie van het gebied.

Europese Samenwerking via Europarc Federation

Als Nationale Parken zijn we lid van de grootste Europese natuurvereniging, Europarc Federation. Europarc werkt met secties. In 2016 is de sectie Low Countries opgericht, waar de Nederlandse en de Nederlandstalige leden uit België in zijn verenigd. De Low Countries sectie heeft op 21 juni in Brussel vergaderd en op 9 september in Portugal, als onderdeel van jaarlijkse Europarc Conferentie (ledenvergadering). Namens de parken in onze regio heeft Catrien Scholten de vergaderingen van Low Countries bijgewoond. De Europarc Conferentie is daarnaast bezocht door Nico Driessen (coördinator C&E), Pina Dekker (gemeente Ooststellingwerf) en de juniorrangers Karlijn Barf en Esther Klever.

Bezoek Duitse collega's

Van 2 tot 7 oktober hadden we bezoek van acht Duitse “communicatie en educatie” collega’s. Zij waren op studiereis over natuureducatie, georganiseerd door Europarc Germany. Er werd in een week tijd een bezoek gebracht aan de Nationale Parken De Sallandse Heuvelrug, Dwingelderveld, Drents-Friese Wold en Weerribben Wieden. De groep logeerde op verschillende plekken bij een gastheer van het NP.

Communicatie en Educatie

De Nationale Parken vertellen het verhaal van de Nederlandse Natuur

Werkgroep Communicatie & Educatie

De werkgroep Communicatie, Educatie en Marketing van het Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek kwam in 2017 drie maal bijeen.
In een speciale werksessie op 11 mei is gewerkt aan een advies om te komen tot een merkstrategie voor het regionaal landschap.

Website, digitale nieuwsbrieven en sociale media
De twee websites in de Drents-Friese Grensstreek vormen het kruispunt van de communicatie over de nationale parken en het Holtngerveld. De website van NP Dwingelderveld werd 94.500 maal bezocht en van NP Drents-Friese Wold 88.400 maal. Samen met de website voor het Holtingerveld zijn de sites ondergebracht onder een portalsite: www.regionaallandschap-drenthe.nl
De digitale nieuwsbrief van NP DWV en NP DFW verschenen in 2017 elk vier maal en hebben een gezamenlijk bereik van 900 mailadressen.

Facebook pagina @Dwingelderveld had in 2017 11.897 likes. De pagina van de gastheren Drents-Friese Wold kreeg 490 likes.
Op Twitter heeft @Dwingelderveld 2098 volgers en @NationaalparkDF 1895.

Project verhaallijnen Regionaal Landschap
In 2017 is een start gemaakt met het in kaart brengen van een aantal verhaallijnen in Zuidwest Drenthe. Doel van het project is om een bijdrage te leveren aan de samenhang in de Drents-Friese Grensstreek. Journalist Peter Nefkens heeft een aantal verhalen op papier gezet. Het gaat om: De Drentse adel, geologie en archeologie, Tweede Wereldoorlog, bijzondere natuurwaarden. De verhaallijnen worden verwerkt in een toeristische kaart. Tevens leidt het project tot meer specifieke informatie op de verschillende locaties en worden de verhalen verteld door bijvoorbeeld de ondernemers ter plaatse. Het project loopt door in 2018

Dag van de Nationale Parken
Op drie locaties waren activiteiten georganiseerd: Buitencentrum Appelscha, Natuurpoort Spier en Bezoekerscentrum Ruinen.

Publieksdag Wildernis
Wilde Natuur is een rode draad in het Drents Friese Wold. Want als er érgens ruimte voor wilde natuur in Drenthe is, is het in het Drents-Friese Wold. Om aandacht te vragen voor dit onderwerp bij het brede publiek en draagvlak te krijgen voor wilde natuur is op 24 april rond het Buitencentrum Appelscha een Wildernisdag georganiseerd. Voor deze dag was veel belangstelling: zo'1500 bezoekers. Het zal zeker vervolg krijgen in 2018.

Onderwijs

Bos Natuurlijk
Op 6 oktober vond de jaarlijkse Bos Natuurlijk plaats voor 120 leerlingen uit het basisonderwijs. Een hele dag in het Drents-Friese Wold gewijd aan wilde natuur. Leerlingen volgende diverse workshops in het gebied. Aan de workshops hebben diverse organisaties een inhoudelijke bijdrage geleverd.

Jongeren Adviesbureau
Opdracht voor het vervaardigen van een Natuurkalender, op vragen van ondernemers. De leerlingen kregen de opdracht om gebruik te maken van beheerplan N2000 en het Beheer en inrichtingsplan. Op 19 oktober presenteerden de leerlingen hun resultaten in de raadzaal van het gemeentehuis in Oosterwolde.

Wateronderzoek Life Going up a level
30 leerlingen van Stad en Esch college uit Diever hebben op 30 oktober gewerkt aan wateronderzoek. De opdracht was om aan de hand van aangetroffen waterdiertjes uitspraken te doen over de kwaliteit van het water. Er werden monsters genomen in de Tilgrup Het verhaal over het Life-project Going up a Level stond centraal.

Onderwijsprogramma BIG five
Dit project wordt jaarlijks georganiseerd vanuit het Bezoekerscentrum Natuurmonumenten in Ruinen.

Natuurspeurders-rugtas
Voor leerkrachten van het basisonderwijs werd een training verzorgd over het gebruik van de Natuurspeurders rugtas Doldersumerveld. De veldwerktas is te leen via de schaapskooi in Doldersum

Gastheren

Voor de gastheren en gastvrouwen van het Drents-Friese Wold werd op 6 maart een workshop 'Hospitality' georganiseerd. Belangrijke uitspraak deze middag: "je verkoopt je gast een standplaats of hotelbed... maar je verkoopt een vakantie". De rol van een gastheer / gastvrouw daarbij is heel bijzonder.

Nieuwe gastheren Dwingelderveld
Cursus Gastheerschap NP Dwingelderveld in februari / maart 2017. 14 nieuwe gastheerbedrijven erbij!

Jeugd

Peuter theater

In het Bezoekerscentrum in Ruinen is in de Kerstvakantie een drietal wintervertellingen verzorgd door Ingeborgpop. Deze vertelling ging over vriendschap en individuele verschillen tussen, in dit geval twee hazen Knaag en Klavertje.

Junior Rangers Dwingelderveld

De Junior Rangers van Nationaal Park Dwingelderveld hebben tijdens de Natuurwerkdag de adderwal bij de radiotelescoop opgeschoond. En dat was hard nodig. Nu kunnen de adders in het voorjaar goed opwarmen op de zonzijde van de wal. En ze deden nog veel meer:: Onderzoek Pingo-ruïne, schimmelpad, oh denneboom, zomerkamp.

www.juniorrangers.nl

Youth +

Junior Rangers worden groot. In de verschillende groepen blijkt dat oudere JR's graag een bijdrage willen blijven leveren aan hun natuurgebied. Ook in het Drents-Friese Wold zijn inmiddels oudere Junior Rangers. Voor deze jong volwassenen wordt een nieuw internationaal programma gestart: Youth +. Karlijn Barf van de JR-groep in het Drents-Friese Wold heeft op 16 november in de Stuurgroep uitleg gegeven over dit nieuwe programma en deed zij verslag over haar deelname aan de Europarc conferentie.

Ontwikkelagenda

Dorp als poort

Deze lijn gaat over samenwerking in dorpen met bewoners en ondernemers om samen de Nationale Parken/het landschap te versterken. We hopen dat bewoners meer trots op het gebied zullen worden.
In 2017 is een project van het dorp Ruinen gehonoreerd. De bedoeling is om door middel van een beleefpad een aantrekkelijke wandel- en fietsverbinding, met een verhaal, te ontwikkelen en uit te voeren tussen de Brink van Ruinen en het bezoekerscentrum/schaapskooi aan de Benderse. Op deze manier moet het voor bezoekers aantrekkelijk worden om zowel het dorp (horeca) te bezoeken als het Nationaal Park Dwingelderveld in de omgeving Benderse/Anserdennen te beleven.

Bezoeker centraal

Deze actielijn gaat uit van wat de bezoekers verwachten en wensen. Veel weten we nog niet daarvan, dus een deel van de acties is nader onderzoek. Dat doen we zoveel als mogelijk in samenwerking met onderzoek van Marketing Drenthe.
Via Interreg Rural Growth is financiering gevonden om onderzoek te doen naar potentiële bezoekers. Dat wordt in 2018 uitgevoerd.
Om bezoekers te ontvangen is eind 2017 gestart met de bouw van een informatiecentrum/horeca op de Toegangspoort Holtingerveld. Rondom het informatiecentrum zijn verschillende beleefpaden ontwikkeld. Ook voor het Holtingerveld komt er een In een oogopslag folder.
Rondom het Bezoekerscentrum Dwingelderveld is subsidie verstrekt voor de herinrichting van het buitenterrein met beleving van de heide. En een bijdrage voor de vrijwilligersruimte en bezoekerstoilet bij de schaapskooi Achter 't Zaand.

Landbouw als ambassadeur

Robuuste natuur en intensieve landbouw gaan als directe buur niet goed samen. De knelpunten kwamen tijdens de discussie over de herintroductie edelherten duidelijk naar voren.

Robuuste natuur

De natuuropgaven worden door de provincie Drenthe en de terreineigenaren opgepakt in het Programma Natuurlijk Platteland. Daarin zijn ook de middelen voor Natura 2000 en PAS beschikbaar. Aanvullend is vanuit het Nationaal park subsidie beschikbaar gesteld voor monitoring van reptielen (valt helaas (nog) niet onder de monitoring natuur) in het Dwingelderveld en vogelonderzoek – langjarig onderzoek o.l.v. Joop de Kleine. Ter ondersteuning van dit onderzoek zijn in 2017 nieuwe vrijwilligers opgeleid. Daarvoor is een cursus gefinancierd.

In 2017 is gewerkt aan een plan om de recreatie in het Dwingelderveld, en dan met name de georganiseerde evenementen beter te geleiden. Begin 2018 worden de voorstellen besproken met belanghebbenden.

Ondernemers

We willen de samenwerking met recreatie-ondernemers verbeteren en ruimte bieden voor goede plannen voor het versterken van dag- en verblijfsrecreatie. In 2017 is vooral geïnvesteerd in het gastheerschap (zie onderdeel communicatie en educatie).

Bijlagen

Bestedingenplan Regionaal Landschap 2017		
		NP budget provincie
	Actielijnen/thema's	**2017**
	Drents-Friese Wold	
	Wildernisconcept, Wilde natuur	€ 30.000
	Bezoekerscentrum en educatie	€ 39.933
	herziening foldermateriaal	€ 8.333
		€ -
		€ -
		€ 78.267
	Dwingelderveld	
	Recreatie ontwikkeling en zonering	€ 45.000
	Bezoekerscentrum en educatie	€ 77.933
	herziening foldermateriaal	€ 8.333
	soorten inventarisatie	€ 25.000
		€ -
		€ 156.267
	Holtingerveld	
	Toegangspoort Holtingerveld	€ 10.000
	nieuwe folders	€ 8.333
	informatiepunt	€ 40.000
		€ -
		€ -
		€ 58.333
	Algemeen (tussenliggend gebied)	
	Communicatie en promotie	€ 49.383
	poortontwikkeling	€ 10.000
	samenwerking en kennisuitwisseling	€ 6.000
	Organisatie en vergaderingen	€ 10.000
	natuurinclusieve landbouw	€ -
		€ -
		€ -
		€ 75.383
	Totaal	***€ 368.250***
	Beschikbaar Budget	**€ 363.978**

Rekening 2017

Uitgaven Regionaal Landschap

	NP budget provincie		uitgegeven	
Actielijnen/thema's	**begroot 2017**		**rekening 2017**	
Drents-Friese Wold				
Wildernisconcept, Wilde natuur	€	30.000	€	25.040
Bezoekerscentrum en educatie	€	39.933	€	34.613
herziening foldermateriaal	€	15.000	€	5.315
herintroductie edelhert			€	5.524
			€	-
	€	84.933	€	70.491
Dwingelderveld				
Recreatie ontwikkeling en zonering	€	45.000	€	35.075
Bezoekerscentrum en educatie	€	77.933	€	79.613
herziening foldermateriaal	€	15.000	€	8.078
soorten inventarisatie	€	25.000	€	33.973
			€	-
	€	162.933	€	156.740
Holtingerveld				
Toegangspoort Holtingerveld	€	10.000	€	15.000
nieuwe folders	€	5.000	€	5.000
informatiepunt	€	40.000	€	40.000
procesgeld			€	-4.835
			€	-
	€	55.000	€	55.165
Algemeen (tussenliggend gebied)				
Communicatie en promotie	€	49.383	€	60.434
poortontwikkeling			€	-
samenwerking en kennisuitwisseling	€	6.000	€	6.170
Organisatie en vergaderingen	€	10.000	€	4.268
natuurinclusieve landbouw			€	-
educatiepakket IVN			€	15.960
	€	65.383	€	86.832
Totaal	€	368.249	€	369.228
Beschikbaar Budget	€	363.978	€	368.250
restant		€ -4.271	€	-5.250

Toelichting op de rekening:

Herziening van foldermateriaal en de discussie over het basispakket aan folders van het Nationaal Park is niet gevoerd. Begin 2018 zijn wel alle in een oogopslag folders in 4 talen herzien. Voor educatie en promotie is meer ingezet gepleegd, met name in menskracht Holtingerveld.

Samenstelling Stuurgroep en werkgroepen eind 2017

De organisatie van de Samenwerking in het Regionaal Landschap per eind 2017 is als volgt

Stuurgroep Regionaal Landschap

Voorzitter, onafhankelijk	H. van Hooft
Provincie Drenthe – secretaris	Mw C. Scholten
Provincie Fryslân	J. Kramer
Provincie Drenthe	H. Jumelet
Waterschap Drents-Overijsselse Delta	H. Peereboom
Gemeente Westerveld	H. Geertsma
Gemeente Ooststellingwerf	H. van de Boer
Gemeente De Wolden	J. ten Kate
Gemeente Midden Drenthe	G.J. Bent
Staatsbosbeheer	B. Hummelen
Natuurmonumenten	Vacature
Het Drentse Landschap	Vacature
LTO Noord	J. Bloemerts
Recreatieschap Drenthe	D. Dijkstra
Recron	R. Beerendonk
Drents Particulier Grondbezit	B. Kruit
Maatschappij van Weldadigheid	J. Mensink

Ambtelijke voorbereidingsgroep

Provincie Drenthe – voorzitter	Mw C. Scholten
Provincie Drenthe – secretaris	Mw E. Sapulete
Provincie Fryslân	Vacature
Waterschap Drents-Overijsselse Delta	J. Visser
Gemeente Westerveld	Mw A. Poelman
Gemeente Ooststellingwerf	Mw P. Dekker
Gemeente De Wolden	Mw I. de Groot
Gemeente Midden Drenthe	Mw M. Huisjes
Staatsbosbeheer	B. Jenster
Natuurmonumenten	R. Kreetz
Het Drentse Landschap	U. Vegter
LTO Noord (agendalid)	R. Visser
Recreatieschap Drenthe	Mw H. Mulder
Recron	Vacature
IVN	N. Driessen
Maatschappij van Weldadigheid	J. Kruijer
Drents Particulier Grondbezit (agendalid)	Vacature

Werkgroep Communicatie, Educatie en marketing

IVN, voorzitter	N. Driessen
Provincie Drenthe (Holtingerveld)	H. Dekker
Natuurmonumenten	C. de Jong
Gemeente De Wolden	Mw I. de Groot
Staatsbosbeheer	H. Kruk
IVN	Mw N. de Boer
Gemeente Midden Drenthe	Mw M. Huisjes
Gemeente Ooststellingwerf	Mw. L. Huisman
Gemeente Westerveld	Mw G. Ebbeling
Provincie Drenthe, agendalid	Mw C. Scholten

Projectgroep Holtingerveld

Provincie Drenthe (vz)	Mw C. Scholten
Staatsbosbeheer – Stuurgroep RL	B. Hummelen
Werkgroep beleven	H. van der Horst
Werkgroep OMB	M. Oude Essink
Gemeente Westerveld	Mw A. Poelman

Werkgroep Recreatie Holtingerveld

Provincie Drenthe (vz)	H. van der Horst
Gemeente Westerveld	D. Buiter
Gemeente Westerveld	Mw. G. Ebbeling
Staatsbosbeheer	G. Vis
Recreatieschap	Mw. H. Mulder
ROAHH	K. Vingerhoets
Defensie	Mw ...

Werkgroep OMB Holtingerveld

Prolander (vz)	M. Oude Essink
Staatsbosbeheer	G. Hietbrink
Provincie Drenthe	H. Dekker
Natuurmonumenten	R. Popken
Defensie	R. Mulder
Het Drentse Landschap	H. de Graaf
Particuliere eigenaren	Mw Pigeaud
	Mw M. Moret
	M. Rutten
Waterschap Drents-Overijsselse Delta	J. Essenkbrink

Nieuwsberichten websites Nationale Parken Zuidwest Drenthe 2017

Al vijf jaar vrijwillige boswachters in NP Dwingelderveld
19 januari 2017
Vrijwillige boswachters NP Dwingelderveld vieren eerste lustrum
Vrijwilligers maken entree weer prachtig
2 februari 2017
De entreepartij van bezoekerscentrum Dwingelderveld wordt weer prachtig. Links van het toegangspad tot het centrum gaat het terrein er weer langzaam uitzien zoals het bedoeld is. Dankzij de inzet van vrijwilligers die ervan houden om de handen uit de mouwen te steken...
Nieuwbouw en renovatie Schaapskooi Ruinen begonnen
5 maart 2017
Aan en rond de oude schaapskooi aan de Benderse bij Ruinen wordt de komende maanden gewerkt aan de verbouwing en uitbreiding van de schaapskooi van Stichting Het Drentse Heideschaap.
Natuurfilm WILDERNIS IN DRENTHE kaskraker in De Nieuwe Kolk!
15 maart 2017
Indrukwekkende, succesvolle natuurfilm WILDERNIS IN DRENTHE te zien in/bij ...
Dertien nieuwe gastheerschapsbedrijven in NP
22 maart 2017
Nationaal Park Dwingelderveld telt nu 33 gastheerschapsbedrijven. Dat zijn er maar liefst dertien meer dan de afgelopen jaren.
Projectborden LIFE geplaatst
23 maart 2017
Al eerder stond er een projectbord aan de N381. Nu zijn ook de projectborden geplaatst aan de Huenderweg bij Doldersum en aan de Ten Darperweg bij Diever.
Drenthe koploper in natuurontwikkeling
25 maart 2017
Voor het realiseren van het samenhangend natuurnetwerk hebben de provincies samen met het Rijk afgesproken dat er tot 2027 zo'n 80.000 hectare aan het natuurnetwerk in Nederland is toegevoegd. Drenthe is op dit moment koploper. Van de 28.000 hectare natuur die landelijk tussen 2011 en 2016 is verwezenlijkt ligt 5300 in Drenthe.
Gedeputeerde Henk Jumelet vertelt in Roeg van 18 maart 2017 hoe Drenthe hierin slaagt.
Junior Rangers helpen in de Weerribben
28 maart 2017
De Junior Rangers van Nationaal Park Dwingelderveld gingen zaterdag 25 maart op werkbezoek bij de Junior Rangers van Nationaal Park Weerribben-Wieden.
25jaar LIFE en Dag van de Nationale Parken
11 april 2017
21 mei 2017 is de Europese Dag van de Nationale Parken en het is de jubileumdag van 25jaar N2000 en LIFE. Dat wordt gevierd rondom het Buitencentrum in Appelscha. Tijdens deze publieksdag van 11:00-16:00uur staat het klimaat centraal: Veranderend klimaat, veranderende natuur. Met water als sleutel van het project is LIFE Going up a level natuurlijk van de partij. Hier vindt u het programma.
Memorandum Nationale Parken, nu of nooit!
12 april 2017
Memorandum Nationale Parken, nu of nooit!

Infozuilen LIFE Going up a level onthuld
20 april 2017
Op 13 april zijn tijdens een bezoek van de regionale coördinator BENELUX, van het monitoringsteam LIFE van de Europese Commissie, twee informatiezuilen over het project LIFE going up a level onthuld. Eén zuil staat bij het Buitencentrum in Appelscha, de andere aan de Drentse Bosweg bij Oude Willem.
SER edelherten en damherten vastgesteld
21 april 2017
Soorteneffectrapport edelherten vastgesteld
Medewerkers recreatiebedrijven verdiepen zich in Nationaal park
21 april 2017
Het was een leuke ontmoeting die recreatieondernemers van Nationaal Park Dwingelderveld gisteren hadden met één van de herders bij de schaapskooi aan de Benderse.
Dwingelderveld zeer belangrijk voor zeldzame wilde bijen
26 april 2017
Nationaal park Dwingelderveld heeft een rijke bijenstand met zo'n 87 soorten wilde bijen, waaronder hele bijzondere. Drie bijensoorten komen vrijwel alleen nog voor in het Dwingelderveld: Tormentilzandbij, heidehommel en zadeldwergzandbij
21 mei: Europese dag van de Nationale Parken
2 mei 2017
De Europese Dag van de Nationale parken wordt dit jaar gehouden op zondag 21 mei. Het thema is dit jaar: 'Changing climate, changing parcs'.
Vlinderexpositie in bezoekerscentrum
2 mei 2017
In bezoekerscentrum Dwingelderveld is tot en met augustus een bijzondere expositie te zien over de vlinders van het Dwingelderveld.
Verder onderzoek naar raatakkers in Dwingelderveld
2 juni 2017
In een deel van het Dwingelderveld wordt dezer dagen hard gewerkt. Archeologen en een grote groep eerstejaars archeologiestudenten van het Groninger Instituut voor Archeologie zijn daar bezig de in 2016 gevonden raatakkers verder te onderzoeken.
Blotevoetenpad opgeknapt
6 juni 2017
Crowdfundingcampagne Buitenfonds en vrijwilligers maken opknapbeurt mogelijk

Lees mee in Kwaliteitstoets Dwingelderveld
12 juni 2017
In 2004, 2010 en 2016 heeft de beheereenheid Zuid-Drenthe van Natuurmonumenten een kwaliteitstoets gehouden in het Nationaal Park Dwingelderveld. Uit de meest recente kwaliteitstoets blijkt dat er goede resultaten zijn geboekt in het beheer van dit Nationaal Park.
Johan Coelingh dertig jaar herder
20 juni 2017
In alle stilte is onlangs een opmerkelijk feit gevierd. De vaste herder van de schaapskooi in Lhee, Johan Coelingh, is dertig jaar in dienst van Natuurmonumenten. Als scheper wel te verstaan. Toen hij in 1987 met dit vak begon, was hij met zijn zestien jaren de jongste herder van Nederland
Tijd niet rijp voor edelherten
27 juni 2017
De Stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek heeft besloten dat de tijd niet rijp is om edelherten te introduceren in Nationaal Park het Drents-Friese Wold. Over de randvoorwaarden voor de uitwerking van het plan van aanpak herintroductie werd tijdens de vergadering van 22 juni geen overeenstemming bereikt. Daarom heeft de stuurgroep nu in gezamenlijkheid besloten dat de introductie van edelherten op dit moment bestuurlijk niet haalbaar is.
Nieuw boek over Dwingelderveld gepresenteerd
12 juli 2017
In het bezoekerscentrum bij Ruinen werd onlangs een nieuw boek over het Dwingelderveld gepresenteerd. Bedoeld voor recreanten en toeristen, liefhebbers van natuur, maar ook voor belangstellenden die geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van Drenthe. "De schoonheid van het Dwingelderveld" wordt uitgegeven door Koninklijke Van Gorcum en is samengesteld door publicist en fotograaf Axel Wiewel.
Tweede ronde muggenmeting
20 juli 2017
Op 21 juli voert Arjen Strijkstra van Altenburg & Wymenga de tweede muggenmeting van dit jaar uit in Oude Willem. Bij de start van de meting is er een veldgesprek. Van 17:30-18:30uur geeft Arjen Strijkstra uitleg en laat hij zien hoe de muggenmeting in zijn werk gaat. De locatie is camping De Goede Weide, Oude Willemsweg 1 in Oude Willem. Heeft u belangstelling om hier bij te zien? Stuur een bericht aan Arthur Scheper,. LET OP: Omdat de meting pas op het laatste moment - afhankelijk van het weer - wordt bepaald, staat ook deze aankondiging hier op een laat moment. En ook nu geldt: regent het op de avond van de 21ste dan gaat de meting alsnog niet door.
Nieuwe schaapskooi Benderse snel in gebruik
21 juli 2017
De nieuwe schaapskooi aan de Benderse bij Ruinen wordt nog vóór 1 augustus in gebruik genomen.
Boswerkzaamheden
18 september 2017
Meer variatie en natuur in de bossen van het Drents-Friese Wold: Het komende winterseizoen van 2017/18 gaan we aan de slag in de bossen bij Hoogersmilde en in het bosgebied tussen Appelscha en Elsloo.
Inloopbijeenkomst plannen Holtingerveld 17 oktober
29 september 2017
Inloopbijeenkomst plannen Holtingerveld 17 oktober
Nieuwe Dwingelderveld-lezingen in 2017 en 2018
10 oktober 2017
Ook in 2018 worden in bezoekerscentrum Dwingelderveld de inmiddels traditionele Dwingelderveld-lezingen gehouden. Dat zijn inspirerende bijeenkomsten waar een gastspreker honderduit vertelt over interessante onderwerpen die te maken hebben met natuur, cultuurhistorie en landschap. Een overzicht.
Boek Taste of Nature
17 oktober 2017
Download het boek Smaak van de natuur met recepten geleverd voor de Dag van de nationale Parken in mei 2016.
26 oktober: Dwingelderveld-lezing over Marker Wadden
17 oktober 2017
Het gaat goed met de Marker Wadden, de nieuwe eilandengroep die in het Markermeer verrijst. De natuur in het gebied leeft enorm op. Er komt weer leven in de bodem, en bóven de grond ontstaat een natuurparadijs voor vogels, vissen en... mensen. Op donderdag 26 oktober komt boswachter André Donker daar tijdens de eerste Dwingelderveld-lezing van het seizoen 2017-2018 honderduit over vertellen...
Natuurwerkdag 2017, help de heide!
18 oktober 2017
Op zaterdag 4 november a.s. wordt er weer een Natuurwerkdag georganiseerd in Nationaal Park Drents-Friese Wold. Voor jong en oud, alleen of met vrienden, maar ook voor het hele gezin!
Presentatie Natuurkalender door leerlingen Stellingwerf College
19 oktober 2017
Leerlingen van Stellingwerfcollege uit Oosterwolde hebben in de afgelopen weken in opdracht van Nationaal Park Drents-Friese Wold als Jongeren Adviseurs gewerkt aan de promotie van dit mooie natuurgebied door het ontwikkelen van een Natuurkalender.
Wandel mee in de Nacht van de Nacht
20 oktober 2017
Beleef de duisternis tijdens de Nacht van de Nacht. Het Dwingelderveld is één van de weinige plekken waar het nog echt donker én stil kan zijn. Daar geven zowel het IVN als Natuurmonumenten op zaterdagavond 28 oktober een excursie.

"Handen" voor werk in de natuur gezocht (op Natuurwerkdag 4 november)
23 oktober 2017
Op 4 november is het weer Landelijke Natuurwerkdag. In het Dwingelderveld kunnen enthousiastelingen van alle leeftijden die dag meehelpen aan klusjes die in de natuur gedaan moeten worden.
Zeldzame planten bedreigd in voortbestaan door te veel stikstof in de lucht
23 oktober 2017
Natuurmonumenten is onlangs begonnen met de uitvoering van zogenaamde PAS-maatregelen, wat staat voor Programma Aanpak Stikstof. Op maar liefst 71 plekken in het Dwingelderveld wordt door plaggen en maaien begroeiing verwijderd, waarbij afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden meer of minder humus wordt weggehaald.
Geslaagde informatiebijeenkomst Holtingerveld
23 oktober 2017
Op dinsdag 17 oktober werd een informatiebijeenkomst gehouden om geïnteresseerden te informeren over de plannen rond de toegangspoort van Het Holtingerveld, waaronder de bouw van het nieuwe informatiecentrum. De bijeenkomst werd naar schatting bezocht door ruim 60 personen.
Foto's van Erik Bethlehem in bezoekerscentrum. Thema: "De stilte van het Dwingelderveld".
25 oktober 2017
In bezoekerscentrum Dwingelderveld is tot april 2018 een kleine expositie te zien van bijzondere natuurfoto's, gemaakt door Erik Bethlehem.
Informatieve Gastheerschapsdag in prima sfeer
8 november 2017
Het was dinsdagochtend 7 november een gezellige drukte in de Boslounge van Van der Valk bij Spier. Daar ontvingen medewerkers van Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten vijftien Gastheerschapsbedrijven van het Nationaal Park Dwingelderveld tijdens de jaarlijkse Gastheerschapdag.
Landelijk onderzoek naar belang Nationale Parken
10 november 2017
Deze vragenlijst is bedoeld om zicht te krijgen op de activiteiten die in de Nationale Parken worden georganiseerd om de kennis, betrokkenheid en draagvlak hierover te vergroten.
Experiment uitmijnen Oude Willem
15 november 2017
Een bijzonder onderdeel in het project LIFE Going up a level is het experiment uitmijnen. Het uitmijnen is een belangrijke schakel in de omvorming van de Oude Willem tot natuurgebied.
Vrienden Dwingelderveld helpen mee in de natuur
20 november 2017
Jaarlijks steken in het Dwingelderveld nogal wat mensen de handen uit de mouwen "in het veld". Behalve de professionele medewerkers en de vele vrijwilligers zijn ook andere personen actief die het Dwingelderveld een warm hart toedragen, en dat willen laten blijken.
Voortgang bouw informatiecentrum
21 november 2017
De bouw van het informatiecentrum Holtingerveld vordert gestaag. De vloer is inmiddels gestort, waardoor de contouren steeds beter zichtbaar worden.
Twee workshops kerstversiering maken van wol
24 november 2017
Unieke kerstversiering maken van echt schapenwol. Dat kan tijdens de workshop kerstversiering vilten op zondag 10 en vrijdag 15 december. Op die dagen geven vrijwilligers van Natuurmonumenten een 2,5 uur durende workshop in bezoekerscentrum Dwingelderveld, Benderse 22 in Ruinen. Vooraf aanmelden is nodig.
Veel vakantiepret in en rond bezoekerscentrum Dwingelderveld
12 december 2017
Tijdens de kerstvakantie is er in bezoekerscentrum Dwingelderveld elke dag wat te doen, voor bezoekers van alle leeftijden. Er zijn kinderactiviteiten, zoals braakballen pluizen en vogelsnacks maken, maar ook huifkartochten en wandelingen met een boswachter van Natuurmonumenten. Het bezoekerscentrum aan de Benderse 22 in Ruinen is in de kerstvakantie dagelijks geopend van 10.00 tot 17.00 uur behalve op eerste kerstdag.
Natuurmonumenten zoekt buitenvrijwilligers
21 december 2017
Natuurmonumenten in het Dwingelderveld zoekt enkele vrijwilligers natuurbeheer. Mannen en vrouwen die graag de handen uit de mouwen steken en in de buurt van het Nationaal Park Dwingelderveld wonen.
Nieuwe schaapskooicomplex aan Benderse naar verwachting eind maart open
21 december 2017
Het werk aan de oude én nieuwe schaapskooi, de kapschuur én de informatieruimte en vergaderzaal aan de Benderse bij Ruinen verloopt voorspoedig. Naar verwachting wordt het hele project eind maart 2018 officieel geopend. De Lammetjesdag bij de kooi staat gepland op zondag 2 april.
Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer plaatsen nieuw buitenmeubilair
22 december 2017
In alle stilte voltrekt zich in het Dwingelderveld een operatie die misschien wel de “Grote Verfraaiing” genoemd mag worden. In het gebied zijn zowel Natuurmonumenten als Staatsbosbeheer bezig een fors deel van het buitenmeubilair te vervangen.
Nieuwe Dwingelderveld-lezingen eerste helft 2018
21 december 2017
Ook in 2018 worden in bezoekerscentrum Dwingelderveld de inmiddels traditionele Dwingelderveld-lezingen gehouden. Dat zijn inspirerende bijeenkomsten waar een gastspreker honderduit vertelt over interessante onderwerpen die te maken hebben met natuur, cultuurhistorie en landschap. Een overzicht.